

Milionaris a l'espai

Text > **BLAI GASULL**

Il·lustració > **MARC VICENS**

Aquest juliol passat, com el de 1969, l'astronàutica va ser la protagonista. Els vols espacials (suborbitals, de moment) de Richard Branson, el milionari propietari de Virgin, i de Jeff Bezos, l'amo d'Amazon, han estat notícia i l'escenificació d'una nova cursa espacial; això sí, diferent de la que va enfrontar els EUA i l'URSS i que va acabar amb l'allunatge d'Armstrong el 20 de juliol de 1969. Aquesta altra cursa no serà només entre dos països: també hi hem d'afegir Elon Musk (el fundador de Tesla), qui —si bé no s'ha envolat encara— segurament és, dels tres, qui té els projectes espacials més ambiciosos.

La notícia, però, no ho és perquè els humans viatgem a l'espai: des de l'any 1998 tenim humans permanentment instal·lats a l'Estació Espacial Internacional i en aquests vint anys i escaig hi han viscut gairebé dos-cents cinquanta astronautes. No és notícia, doncs, que els humans sortim a l'espai, sinó quina mena d'humans hi surten. Si s'ha parlat tant dels vols espacials dels milionaris és perquè indiquen un canvi de paradigma, una substitució. Si la cursa espacial, fins ara, havia estat cosa dels estats, sembla que s'ha girat la truita i que qui la liderarà a partir d'ara seran les empreses privades. Tenim Virgin Galactic, que representa la via més frívola, la que associa els viatges espacials al turisme més glamurós, i SpaceX d'Elon Musk, que presenta una narrativa tecnoutòpica, la més propera a la ciència-ficció, amb vols i colònies a Mart i una Internet interplanetària. Jeff Bezos i la seva empresa Blue Origin són els més opacs quant als plans de futur, però igual que SpaceX, ja és proveïdora de serveis a les agències espacials: les properes missions de la NASA seran subcontractades. Tot i la quantitat d'acudits i de mems que els milionaris astronautes han generat, és clar que aquests vols no són cap excentricitat, sinó una mena d'avançament del munt de canvis que han de venir en la nostra relació amb l'espai exterior.

Uns canvis, però, que en l'estat d'esperit en què actualment ens trobem, entre la fatiga pandèmica i els estralls climàtics, es fa difícil d'imaginar que siguin per a bé. En uns anys que no són precisament bons per a la Terra, les vel·leïtats extraterrestres dels milionaris han suscitat més

indignació que admiració. Les paraules d'agraïment a treballadors explotats i a clients alienats de Jeff Bezos en tornar a la Terra estan força lluny de les èpiques paraules de Neil Armstrong quan va trepitjar la Lluna, que apel·la ven a la humanitat sencera. I potser per això els plans de Bezos, Branson i Musk susciten imatges d'un futur més a prop del *ciberpunk* de *Desafiament total* o d'*Acción mutante* que a les visions utòpiques de l'espai d'èpoques passades. La idea que qualsevol avenç tecnològic acabarà repercutint per a bé en el gros de la humanitat costa d'acceptar, i en la imatge dels milionaris enlairant-se cel enllà és més fàcil veure-hi algú que fuig després d'haver deixat una cosa massa empantanegada que un avenç científic amb vocació humanista. És clar que potser només hi hem de veure gent que té molts diners intentant fer-ne encara més.

